

A'

TSÁSZARI ÉS KIRÁLYIFELSÉG'
ÉNGEDELMEVEL.

NrO: 51:

Költ Bétsbenn; Karátson Harának (Deczembeinek)
23-dik napján 1800-dik Éltendőben.

Béts:

A' Bétsi Udvari Ujságnak December' 20-di-
kán költ hivatalbéli jelentése fzerint; János Ő
Kir. H—gsége, a' maga Strafzwalcheni-Volkel-
márki- és Schwanstädti Fő kvártélyyaiból; az
említett hónap' 14-dikétől; 17-dikig terjeszti ki
a' maga tudósításait: Mellyekből világos; hogy
az ellenség a' mi Seregünk bal szárnyát, még
14-dikben is háborgatta; és hogy ugyan azon
éjjel, Lauffennél három nagy szakatkokban ál-
tal jött a' Sálza vízen. A' mellynek bal par-

E é é

tyán, igen jó fekvése volt ugyan a' mi Seregünknek: hogy mindazonáltal a' Tartomány' belsőbb részeivel való közösülésünket valami módon ketté ne találják vágni a' Frantziák; jónak tartotta Ő Kir. H—sége, hogy a' tábornok, Neumárkon 's Frankenmárkon által, Schwánstendig vízfőzsa vezérelje. Neumárknál ugyan belé kapott volt az ellenség a' mi Seregünk' hátulsó részébe; és ez magát egész Mühlhausig hátra is húzta: de a' felől a' rá bízott kötelességet egészfzen bétellyesítette; a' melly abból állott, hogy a' Frantziáknak sebes előmeneteleket késleltesse, 's őket a' mi táborunknak háborgatásában meg gátolgya.

Gen. Gróf Bellegárde jelenti Olasz Országból, hogy ő Generálmájor Sommarivától azt a' tudósítást vette, melly szerént ez a' maga hadi népet Sinigagliánál öfzve gyűjtven, Pesarón által szinte Riminiig elő nyomúlt. A' Pesarói Fr. Őrizetet bezárták, 's ez magát megadta, minden feltételek nélkül. A' Riminiire pedig rárohantak, 's az abban volt Katonaság közzül, csak a' Komendáns tudott szaladással megmenekedni. Riminiben 6 nagy, 's 2 egy fontos: Pesaróban pedig 2 négy fontos ágyút nyertünk, sok hadi készületekkel egyetemben, mellyeket el vittek Ankonába.

Az újjabb tudósítások szerént, Károly Fő Hertzeg az Ármádiának nagy részével Felső Stájer Országba vette útját; a' melly Salzburggal és Karinthiával határos. János Fő Hertzeg pedig a' Dunánál maradt elegendő Katonasággal.

A' Salzburgi (Salisburgi) Érsek, Hertzeg Colredo Birodalombéli Vice-Cancellárius Testvére, harmad napja, hogy ide érkezett Salzburgból. Kintsét 's egyéb drágaságait szerentsésen megmentette a' Frantziák kezéből. Nyóltzvan is meg-érkeztek, a' mellyek és az Udvari Titkosviselő 's Tselédjei Elzterházán (Sopron Vármegyében) fognak meg telepedni.

Mélt Gróf Révay Péter ö Exja, a' Szklahinai és Blatniczai Várok örökös Ura, Titkos Tanácsos, 's Thúrotz Vármegye örökös Főispánnya, a' Kámara 's a' t. Vitze-Prézesse e' folyó hónapnak 19-dikén estve ki-múlt itten a' világból.

Német Birodalom.

Erlanga 9 Dec. A' fzegeány Weissenburg nevű Birodalomi szabad Várost igen meg sanyarították a' hadi Seregeknek kvártélyozásai, 's rajta kerezftül való útazásai. Harmad nap alatt 15 ezer Frantzia vólt benne kvártélyon, és még sokkal többet vártak utánna; úgy hogy le irhatatlan ennek a' városnak szerentsétlensége. — Gen. Klenau November' 28-dikától fogva 30-dikig, Straubinga és Landshút között, ezerre nevelte hadi foglyainak számát; 's többre is ment vólna, ha December 3-dikán a' Tsázfári fő Hadi Sereget az ellenség meg nem verte vólna. A' mellyben mindazonáltal, magoknak a' Frantziáknak bizonyítások szerént, olly nagy bátorsággal és magok el szánásával hartzoltak Vitézink: hogy némely Sereg szakaszok, mind addig mig tsak egy puska töltések vólt, magokat soha meg nem ad-

E e e z

ták. A' minthogy sok is vólt az ellenségnek vesztesége.

Passau Dec. 17-dikén. Az ezen hónap' 14-dikén költ Régenburgi tudósításokból olvasuk, hogy Dec. 12-dikén, a' Dunán innen, Kehlheimmal által ellenbe, némelly Frantziák fordultak meg; 's kiáltoztak a' Lakosokra, hogy az el bontott hidat minél elébb állítsák fel; mert ők a' Várost külömben öfzve lövöldözik. Dec. 13-dikán jó reggel, a' Régenburgban vólt gyalogok 's lovások mind útnak indúttak, és a' Dunán által előre nyomúttak. Ugyan ezen a' napon, Amberg körül, a' hól Gen. Simbschön vagyon, igen nagy mozgásokat lehetett éfzre venni.

Oláfv Orfvág.

Róma Növ. 15-dikén. Egy Frantzia Kurír hozott leveleket a' Sz: Pápának ezen fellyülírással: Ö Szentségének, VII Pius Pápának. (A' S. S. Pie VII Souverain Pontife.)

A' napokban két más Frantzia Tifztek is vóltak itten, kik mindgyárt még érkezések napján meglátogatták a' Státus Titoknokját; más nappedig Gen. Damas-hoz mentek. Ök a' beszéllgetés után Majlandba, Gen. Damas pedig Palermoba küldöttek Kurirt.

Úgy tetszik, hogy a' Nápolyi Katonák, kik Frascati mellett táboroztak, Rómában akarnak telelni. Két Regement tsak ugyan elvált a' többi-től, és Abruzzóba takarodott. — Nápolyba a' Királyi Hertzeget és Acton Ministert várják. Ugyan onnét írják azt is, hogy egy Spanyol hajó Paler

mó tájáról érkezvén, szép prédára tett szert, a' mellyel a' Nápolyi Vártól egy puska lövésnyire ki is kötött. De alig vette ezt észre egy Anglus Fregát, a' melly a' Kikötőhelyben tartózkodott, hogy néki ment és erővel vízfőzta vette az el ragadott hajót. A' Várbéli ágyúk el némultak.

Róma Nov. 23-dikán. A' Szárdinai Királyhoz a' múlt Szeredán két Kurírok érkeztek. Erre mindgyárt készülteket tett az el induláshoz; és már valóban el is ment a' Királynéval és az egész Familiájával egygyütt Rómából, Nápolynak vévén úttyát. — A' Fr. Sereg, melly a' Római Státus felé indult, vízfőzta tért Bolognába.

A' mint Ánkónából Dec. 3-dikán írják, Nov. 23-dikán 24,000 Anglus Katona érkezett Nápoly Városához; de még arról semmit se' tudunk, ki légyen az ő Vezérjek? 's hová igyekeznek?

Ugyan az Olasz Országai tudósításokból olvassuk, hogy a' Toskánai Nagy-Hertzeg' holmijét Florentziából Triest felé szállítják, Fr. őrizet alatt.

Frantzia Ország.

Páris Dec. 5-dikán. Spina Érsek, a' kire vagynak a' Sz. Pápa dolgai bízva Pári'sban, egy különös Kurír által azt adta tudtára ő Szentségének; hogy a' Frantzia Igazgató-Szék kész az Egyházi Birodalmat védelmezni, és hogy a' Fr. Sereg Cisalpinának és Toskánának határin túl nem szándékozik; ha tsak nem fog kényszerítettetni: 1-ször a' Nápolyi Armádiának a' Római foldre való

bémenetele, 2-szor az Anglus vagy Austriai Királyságnak a' tengeri részről való kiűzítése által, a' kik a' Frantzia Hadat oldalról háborgathatnák.

A' Policzia Minister újra a' következő irást küldötte a' Departamentumok Előjáróihoz: „Jól tudom, Polgár Préfektusok, hogy a' Kiköltözöttek, vizsza élvén a' 29 dik Vendemiéri (Oct. 21-diki) végzéssel, számosan megjelennek a' Respublika határjain, és sokan lopva bé is jönnek; mivel a' helybéli Tisztek nem állanak ellent, a' mint a' kötelességek hozná magával. Ezen dolog ellenkezik az Igazgatóság szándékával. Tudni való tehát: hogy minden személy, a' kinek neve a' Kiköltözöttek lajstromába bé vagy on írva, a' Respublikán kívül tartozik megvárni azon ítéletet, melly a' maga mentségére felhordott okairól fog hozódni; ha tsak én nem fogok különös tekintetből valakiknek engedelmet adni a' béjövetelre; de ezt is mindenkor úgy, hogy a' helybéli Előjárók gondviselésére lesznek bízva. Azért egyáltallyában senki nem írathattya bé azon fogadását, hogy a' Konstituczióhoz hív leszén; és senki nem lehet bátorságban, ha tsak előre tudva nem lesz jóvendő hol lakása.“

A' Mesterségek Játék-színe nem sokára Haydennek ama' híres muzsikai szerzeményével, a' *Teremtés* fogja múlatni Páris Városát. Az énekeket Polg. Segur fordította Frantzia nyelvre, a' mellyekhez oltán D. Steibelt alkalmaztatta a' muzsikát. 250 legnevezetesebb Muzsikusból fog állani a' játzó kar.

Két új Könyvek igen kapósokká lettek Párisban. Egygyik 183 levél oldalt számlál ezen cím alatt: „Generális Bonaparte Egyiptomi és Sziriai Táborozásinak Előadása; Ofztály Gen. Berthier, a' Napkeleti Had' Gen. Stabjának Feje által.“ — A' másíknak ez a' titulussa: „III Richard' Országglása, vagy is históriai kétségek a' néki tulajdonított vétkekről, Walpole Horátz által. Fordítottodott Anglus nyelvből XVI. Lajos által; 's most tulajdon keze írásából jegyzésekkel kiadattatott.“ — A' kiadó előre látta, hogy némellyek kétségbe talállyák venni a' dolog valóságát; azért így kívánnya megfejtteni a' nehézséget: Ha talán valamelly hihetetlen kétségeskednék abban, ha a' Király fordította e' ezen munkát, tulajdon szemei által meg fogja magát győzhetni az igazságról, eleibe adódván az egézf-kézírás.

Párisból Dec. 3 dikán. A' Párisból minap titkon el utazott Bonaparte Lucián, még Bajonna Városában is, a' Spanyol széleken, isméreiden kívánt maradni; valamíg egy utánna érkezett Fr. Kurír által nem kényszerítettett a' maga ki-nyilatkoztatására. Ekkor mindgyárt meg-látogatták ötet minden Bajonnai Tisztviselők; az ott lévő Spanyol Konzul pedig bált adott az ő kedvéért, mellyben jelen is vólt; hanem Nov. 24-dikén tovább folytatta útját Mádrít felé, egy Seregzakasznak kíséző társaságában; mellyet tífzteleböl rendeltek mellé.

Anglia.

Tierney, Tagja a' Parlamentumnak, a'

mostani 7 éfztendős háborút egybe veti azon hét éfztendeig tartó háborúval, melly, 1756-tól fogva 1763-ig folyt az Anglusok és Frantziák között. Fő tzellya a' vólt, hogy ezen megrostálás által kisebbnek állítsa Pitt Minister érdemét, hogy sem az Attyáé vala, a' ki az előbbeni had' idején első Ministerséget viselt. „Ha, úgy mond, Pitt Minister fiúi szeretetből meglátogatná az Attya Kopersóját, és elolvassná a' rajta lévő sír írást; talán Grenville állítása ellen is önként meg yallaná: hogy az első háború sokkal hasznosabb vólt Angliára nézve, mint sem a' mostani. Amaz 111 millióba került; ez már most 200-ba. Amabban 76,000 szárazon szolgáló Katonákat kellett tartani; most csak a' múlt héten 139,000 ember táplálására meg kívántató költség hagyódott helyben; holott ez még nem a' teljes szám. Hasonlíttassék e' mellett öszve, mit birt akkor Frantzia Ország, és mit bir most. — Tovább: ama 7 éfzt. hadban csak kétszer tettünk szerentsétlen próbát Rochefort, és St. Cas ellen: most ebben elnyertük Guadeloupe 's Martinequet; és azt ismét hamar elvesztettük; szinte mint Korsikát és Toulont is. Tudni való, melly roszszúl sülték el a' Hollandia, Ostende, Belleisle, Ferrol, Quiberon, és Cadix ellen tett próbáink. Hollandiában a' Seregnek ki kellett magát váltani; Frantzia Országban az aranyunk elfetsélődött az úgy nevezett Királyt-kívánó Seregre, 's a' Fr. Respublika' kezébe folyt; Ferrolból hirtelenséggel húzta vilzsa magát a' Katonaság, szinte mint Cadixból is. — A' Hadi Minister a' Tippó Saibnak meggyőzöttetésével elégítte ki az Orizágot; de Egyip-

tomnak elfoglalása éppen annyit nyom. Mint jö-
 hettek oda 13 Fr. Hadi és 200 szállító hajók:
 még most se tudjuk. Ez már szép számadás a'
 200,000 font Sterlingről, mellyek a' titkos szán-
 dékokra fordítottak. Lord Nelson minden úta-
 sítás nélkül tsak vaktában bökkentreájok (Nem!
 Nem! volt erre a' felkiáltás) ő ugyan kereste őket;
 és a' keresés, feltalálás, és meggyőzés' ditsős-
 sége tsupán ezen derék Admirálist illeti; a' Mi-
 nisterek semmi részt nem tulajdoníthatnak belőle
 magoknak. És mit nyertünk még ezzel is? A' Mi-
 nister' elbízása meg fosztott bennünket a' békes-
 ség gyümölsétől; ő ellenzette Egyiptom el hagyá-
 sát, és ő javasolta utóbb a' békélést. Eppen illy
 ditséretesen tselekedett Napnyúgotti Indiában is.
 Sz. Domingóért Testvéreinknek vére folyt, és
 10 milliók elpazéroltattak: most a' Feketék tele-
 pedtek ott meg, és veszedelemmel fenyegetik Ja-
 maikát, és egyéb napnyúgotti birtokainkat. Az
 ő böltsessége okozta, hogy nintsenek bátorságban
 se a' napkeleti se a' napnyúgotti birtokaink. Te-
 hát vallyon mit nyertünk? A' háború előtt egész
 Európa jó szíjvel volt hozzánk: most két fő-
 vetségeseinken kívül, kik nem segíthetnek, ha-
 nem védelmünkre szorúlnak, Nápoly és Portu-
 gal Országokon kívül; egyedül tsak a' Császár
 tart velünk.

Tierneynek ezen beszédgyére hofszasan fe-
 lelt Pitt Minister, és megmutatta, hogy a' hadi
 dolgok különben vólnának. Hogy Nelson győze-
 delmére a' Ministerek készítették út' s módot,
 és ugyan azért nintsenek érdem nélkül. Hogy a'
 mostani nagyobb költségekben a' mindenféle per-

tekáknak nagyobb árrát, és az ellenségnek szertelen maga megeröltetését kell tekintetbe venni. 's a' t. — Dundás Status Titoknak a' had szertelés következésének állította azt is, hogy Anglia ellankasztván a' Fr. Országai hajozást és Kereskedést, a' szárazon való kiterjedést köz mértékre hozta. A' Hollandia ellen tett próba sem volt haszon nélkül; mert megrontotta a' hajó Sereget. A' melly költség és ember Sz. Domingo szigetére fordított, az Jamajka megmentéséért esett.

Svéczia.

Stockholm Nov. 25-dikén. A' Király tegnap tartotta a' nagy Tanácsot, melly elszendőnként szokott tartatni. Az Orosz Császár' Fiját, Konstantinus Nagy-Hertzeget, a' Seraphin Rendgye Vitézzének nevezte Ő Felsege. A' Rendgyémántokkal fel-ékesített czimerét Gróf Borgenstiern ma vitte el Pétersburgba a' Nagy-Hertzeg' számára.

Orosz Birodalom.

Octóber 21-dikén vólt a' Kálmúkok Fejedelme, Fő Pappjával együtt, audientzián az Udvarnál; hogy az ő Tsászári Fgehűségére fel esküdjön; a' melly, ilyen Czeremóniával ment véghez: reggeli 9 órakor, fényes hintókat vittek az Udvartól az említett Fejedelemnek, 's késérőinek számokra; mellyekben Titkos Tanácsos Laskarev, 's a' külső dolgokra ügyelő Tanácsnak más Tagjai fel kísérték őket az Udvarhoz, egy előszobába; hol mingyárt pompás ruhákba öltöztek.

mindnyájan, a' mellyeket a' Tsászfártól kaptak ajándékba. — Mihelyt pedig az Isteni tiszteletéről haza ment a' F. Tsászár: a' közelebb irt Fő Tisztek azonnal abba a' szálába vezették ezen új Vendégeket; a' hol a' Tsászfári Szék szokott állani; a' melyben már akkor benne is ült volt ő Fge; 's annak bizonyosságául, hogy a' Kálmúki Fejedelmet, és Fő Papot a' magok Méltóságában meg erősíti: mindeniket kéz tsókolásra botsátotta, 's a' Fejedelemnek még egy páltzát is ajándékozott. Melly meg lévén, Titkos Tanátsos Rostoptsin által adta mind kettőjöknek a' Tsászfári meg erősítő Levelet; Laskarev Tanátsos pedig, az ő Kísérők közzül a' leg főbbnek, egy sisakot és pántzért adott által, a' Fejedelem számára. Ki is és a' Fő Pap, térd hajtással köszönvén meg a' Tsászár Kegyelmisségét, hasonló rendel jöttek ki ő Fge elöl: mint a' millyennel bé mentek vala. — A' Svéd Királyt minden órán ide várjuk; 's a' Tsászfári Udvar téteti is már a' fényes készüléteket az Ő Felsege illendő el fogadására. Ki is mostan Hága Gróf neve alatt utazik, sok nagy Méltóságú Kísérők társaságában. Ezen látogatás után Grodnó felé szándékozik venni a' maga útját a' Tsaszár, és onnan talám tovább is, Német Országba.

Török Birodalom.

A' Londoni Udvari Újságnak 3-dik 7-beri darabja ilyen tudósítást közöl Sírjában fekvő Jaffa Városáról: hogy mivel a' mostani környülállások nagy figyelmetességre tették méltóvá ezt

a' Várost; ez okból, a' Török Fő Vezér, hafzon-
 ra kívánván fordítani a' Seregénél lévő Anglus
 In'sinéreket, gondoskodni kezdett az említett vá-
 rosoknak nagyobb meg erősítéséről. E' végre, Au-
 gustus 30-dikán, egy új bástyanak fundamentom
 követ tette le, illetén pompával: hogy tudnil-
 lik drága ékességekkel ragyogó lovakon ment oda,
 minden fő Tisztjei, és Testörzöi által kísértetvén.
 Kit Gen. Köhler fogadott el több Anglus Tisztek-
 kel egyetemben, 's midőn a' talp követ le tette,
 sok könyörgést mondott fel szóval egy Török
 Pap; mellyet az ott volt Törökök egész bugóság-
 gal mondtak utánna. E' meg lévén, valamely
 kék bársonnyal bé vont kalapátsot adtak a' Nagy
 Vezérnek kezébe; mellyel ő a' fundamentom kö-
 vön hármat ütven, mingyárt imádsághoz fogott;
 's ő véle minden jelen volt fő Törökök is imád-
 koztak. A' Papjok pedig az alatt, öt juhot meg
 ölvén, azoknak véreket a' fenék követ meg hin-
 tette. — A' czeremóniák után, először is Gen.
 Köhlert, mint az Anglus Katonaság Fejét aján-
 dékozta meg a' Nagy Vezér, egy igen drága, 's
 a' Törököknél első betsü fekete bundával. To-
 vábbá Májor Hollóvavt, ki fő In'sinér és a' Jaf-
 fai Erősség építésére fő vigyázó, különös szépsé-
 gű Hermelin bundával, a' többi Tiszteket, és
 Tolmátsokat pedig selyem Kaftányokkal.

Batávia.

Hágából 6-dik Dec. El végeződött már,
 hogy a' melly nyugalomra lépett Tisztjeink-
 nek fizetéssek jár, azt az Országon kívül is
 akár hol meg-kapják; tsak hogy oly Tartomány-

ban ne lakjanak, a' mellyel mi hadakozunk. Azoknák számokra, kik 1795-diktől fogva viszfazatértek Hazájokba, illyetén fizetés rendelődött: a' házasok 300, a' nőtelenek 200 forintot vélnék; egy kisednek 75, kettőnek 150, ha többen vagynak pedig, mindeniknek 50 forint fizetése jár, 15 elztendős korokig. Az Ország szolgálatjában megnyomorodtak, a' betegek, és a' 60 elztendőn felül lévő öregek ezután is megtartják eddig járt fizetésüket.

Magyar Ország.

Már a' Hajdú Városi Lovasok fel érkeztek Sopron vidékére a' napokban. Mind válogatott derék legények, kik Szoboszlótól fogva (Szabolts Vármegyében fekszik) egész Sopronyig jöttek egy húzómban, egy nap se pihenvén. Még is a' lovaik most is olly elevenek; mintha nem is azokon jöttek volna fel azon törzsökös jó Magyaraink.

Nagots (Somogy Vármegyéből) Nov. 30-dikán. Meg támadták Városunkat Nov. 11-dikén éstve mint egy 40 személyekből álló el fajultt Gonosztévők égre kiáltó káromkodások és olly szentelen fenyegetődések között, hogy Zichy József; Királyi Tanácsos és Arany-Sarkantyúsvitéz Úr ö Nagyságát; kirabollyák, 's Tisztünket felkontzollyák. Reája is ütötték valóban, földes Uraóságunk' Residentziájára fegyveres kézzel, éppen midőn sem maga ö Nagysága, két neveletlen Gyermekekén kívül, se a' Tisztünk ide haza nem valának. De Városunk érdemes Bírāja, *Hörnung György*, többed magával ellenek áll.

ván, a' kaput bé rontani nem engedte. A' lövésekre öfzve sereglett Városunk hív és bátor szívi népe vas villákkal, 's hosszú dorongokkal, annyira meg rémítették a' vakmerő zsiványokat, hogy sokan elhányván puskáikat, egyedül a' futással kerülhették el az érdemlett bilintseket; de csak ugyan négyen közülök egy Alltisztyekkel egygyütt még is el fogattattak; a' kik mindgyárt kémélés nélkül nehéz vason a' N. Vármegye' erős fogságába küldödtek; elfzedetvén tőlök azon el rablott temérdek prédák, mellyektől gonofzan megfosztották igaz Uraikat. — Rend kívül nagy vala köztünk a' rémülés az ilyen váratlan Vendégek véletlen reánk rohanásán; de feléledt bennünk a' bátorság, mihelyest érdemes Tisztartónk, Nztes Szüts László Úr, megérkeze, a' ki a' szomszéd helységbélieket szövetségünkbe híván, el rendelte a' fegyveres Örállókat, és a' többi néppel is úgy őriztette éjjel 's nappal a' Város környékét, hogy bátor eleget törtek reánk az orozkodók, még is minden kártól mentek maradtunk. Értésére esvén kedvelt Földes Urunknak a' haza érkezésével a' történt hallatlan dolog, és a' jámbor Lakosok példás hívségek: mindenek előtt Városunk számos Népével a' Templomba sietett, a' hol is a' szokott czeremóniával tartott nagy Mise' ájtatos hallgatása után, el énekeltetett a' Te Deum a' Mindenhatónak ditséretére; a' melynek végezettével öfzve hívatta kitsintől fogva nagyig a' Lakosokat Úri Házához; és egy édes Atya' módgyára hozzánk tartott érzékeny beszédgyével mindnyájunkat könyvekre fakasztott, még

ajtsérvén mindenek előtt azon tselekedetünket, mellyel koronás Királyunkhoz tartozó hívségünknek megfeleltünk; azután pedig nemcsak szívesen megköszönte vagyóninak védelmezésében megbizonyított köteles készségünket, hanem készpénzbéli jutalommal is meghálálta kiének kinek fáradságát, minden személy válogatás nélkül. Különösen említett Városunk Bíróját holtig felszabadította az adózástól 's akármelly más terhektől. Végre nemcsak szóval ígérte meg, hogy valamint eddig, úgy ezen túl is minden szükölködő 's hozzá folyamodó Jobbágyinak kegyes Segítője, 's édes Atya foglenni: hanem ezen nemes ígéretét, jobbágyi hívségünknek örök emlékezetére, még drága Írásával is megerősíteni méltóztatott.

Nagy-Várad Dec. 1-ső napján. Tekéntes Hodosi Hodosy Sámuel Úr, hogy a' szükséges kéz-mivek annál nagyobb bőségben és így jutalmasabb árron találtassanak ezen a' vidéken, Elztári örökös Jóságába a' következő kedvező feltételek alatt kívánnya a' Mester-embereket meg hívni. 1-ször Minden Mesterembernek, a' ki tulajdon költségén Házat építené magának, egy fertály urbariális sessió adódnék ingyen. 2-ször. Három elztendők elfolyása alatt fel vólna szabadítva minden fizetéstől. 3-ször Ezen három elztendők' el telvén, 4 f. 30 xrban határozatnék meg az elztendei fizetés; a' melly soha többé fellyebb nem verettetnék; és robotra, vagy is az Úr' dolgára sem lenne köteles. 4-szer. Azoknak; kik magok házat építenének

(ha szükségek lenne) mesterségek' elkezdésére; hiteles bátorság alatt; 20, 30, 40, egész 50 forintig való segedelem adódnék. 5-fzör. Ha a' mesterségeken kívül némellyek a' föld-mivelést is akarnák üzni; egy egy köblös föld egy forintért; és a' dézmaért ofztatnék ki közöttök. — Akár melly Mester-ember szívesen fogadódik ugyan: de leg kedvesebbek lennének a' tsapók, vagy is szürpofztó-tsinálók; a' Kalapos; Tímár; Varga; Csizmadia; Szabó; Takáts; Szífj-Kö-tél-'s Kerék gyártó; Szüts; Kováts; Bodnár vagy is Pintér Mester emberek. — Ezen Elztár nevű Helység éppen a' Berettyó folyó-víz' partyán fekszik. Van vízi-malma; könnyen készülhetne kalló is; valamint a' bőrkészítésre is igen alkalmas a' víz. A' mostani Lakosok mind Protestánsok: A' két nagy Városnak, Debretzennek; és Nagy-Váradnak kellő közepén fekszik; mindeniktől 3 órányi meszízeségre; úgy nem külömben más apróbb Városok is u. m. Diószeg; Székelyhíd; Deretske 's a' t. egy két órányira esnek tőle. Ehez képest a' Mester-emberek könnyen el adhatják készítményeiket; és a' Városokba is hamar bé-vihetik. — A' kiknek tehát kedvek vólna az említett haznok fejében Elztárban le-telepedni; jelentsék magokat a' Tek. Földes Uraságnál: